

Govoreče jabolko.

deželi, ki je na levo, če greš na desno, je živel kralj. Imel je tri sinove. Nekega dne se je sprehajal po prekrasnem vrtu pred svojim gradom. Naenkrat pa je obledel in se pričel tresti po vsem telesu. Na gredici med cvetjem je zagledal veliko kačo, ki je upirala svoj srepi pogled vanj. Kralj je zakričal in omahnil na tla. Pri tekli so služabniki, vzdignili kralja in ga odnesli v spalnico. — Od tiste ure ni več vstal. Zdelo se mu je, da vlada okrog njega črna tema. Ukazal je služabnikom, naj odgrnejo težke zavese in odpro okna, da se bo vlila v spalnico solnčna svetloba. Ubogali so ga, toda kralj ni videl svetlobe. Prižgali so vse luči in celo velikanski

lesteneč, ki je gorel samo ob praznikih. Kralj pa je videl v plamenih le zelenkasti sij kačjih oči.

Poklicali so najimenitnejše zdravnike vsega kraljestva, a niso vedeli pomoči. Slednjič se je odglasil neki starček, že ves pohabljen od neusmiljene starosti in dejal: »Kralju je škodoval hudoben čarovnik, ki je poslal kačo na vrt. Toda kdo bi mu vedel pomoči?« In umolknili so modri možje. Kralj pa je trpel vedno huje. Kričal je in vzdihoval, da je vse bežalo od njega.

Nekega jutra je prišlo v kraljevi grad majhno, ubožno oblečeno dekletce s šopom bujnih rož v naročju. Stopala je skozi razkošne dvorane mimo stražnikov, ki je niso ustavili in prišla je v kraljevo spalnico. Ustavila se je ob vznožju kraljevega ležišča in mu rekla s tihim glasom: »Kralj moj, poslušaj me. Za deveto goro živi vila, ki ima prekrasno hčerko človeškega rodu. Ko bo ta hčerka dopolnila osemnajsto leto, se bo smela poročiti s tistim človekom, ki si ga bo sama izbrala in za doto bo imela poleg drugih dragocenosti tudi govoreče jabolko. Vedi pa, da boš ti ozdravel šele takrat, ko boš zaslišal glas tega čudovitega sadu. — Vilina hčerka se bliža svojemu osemnajstemu letu.« Komaj so se izgubile šepetajoče besede po sobani, je dekletce izginilo. Bila je to prva človeška oseba, ki jo je kralj po dolgih dneh svoje slepote zopet videl.

Od tiste ure naprej so kralja še bolj mučile zelenkaste oči, ki so gorele v svetiljkah. Vedno huje je besnel v bolečinah in ukazal je poklicati svoje tri sinove. Ko sta starejša dva izvedela očetov ukaz, sta pobegnila iz gradu. Najmlajši brat pa je šel k bolnemu očetu, ki mu je povedal vse, kar je zvedel o govorečem jabolku.

In najmlajši je šel na pot, da bi našel vilino hčerko ter jo zasnil. Potoval je devet dni in devet noči brez prestanka. Kamenite so bile steze in preko trnjevih ograj je jezdil s svojim belcem, mimo globokih prepadov, skozi črne, mračne gozdove. Kadar sta se ga lotevali zaspanost in utrujenost, je zagledal v daljni megli dekletce s šopkom rož v naročju. Neki čudovit vonj ga je poživil, da je z novim pogumom nadaljeval težko pot. Slednjič je prišel do vilinega gradu za deveto goro.

Bolnemu kralju pa je medtem doma nekoliko odleglo. Kačje oči ga niso gledale več tako grozeče in par hipov na dan je zagledal lepo solnčno svetlobo. Nestrpno je pričakoval, da se vrne sin z nevesto.

Kraljevič se je ustavljal pred ograjo, ki je obdajala vrtove okrog gradu. Na skrbno negovanih gredah so cvetele rdeče in rumene vrtnice, tako lepe,

kakršnih ni še nikdar videl. Med rožnimi grmi se je sprehajala lepa deklica. Kraljevič je obstal ko začaran in zrl nemo v njo. Dekle se je mirno ozrlo vanj, kot da sta si že stara znanca; nato pa ga je odvedla v grad. Svoji materi vili je povedala, da je to dolgo pričakovani ženin.

Še tisti dan je bila svatba. Zvečer pa je nevesta odvedla kraljeviča iz svatbene dvorane v grajsko zakladnico. Po stenah se je lesketalo zlato in drago kamenje. Kraljičina je ogrnila zaveso v zadnji steni in pokazala so se skrivna vratca. Z drobnim zlatim ključem, ki ji je visel na biserni verižici okrog belega vratu, jih je odprla in vzela iz omarice dragoceno skrinjico, katero je podala kraljeviču. V skrinjici je bilo govoreče jabolko, katerega je moral dobiti kraljevič, da bo ozdravil z njim svojega očeta. Kraljevič je dvignil pokrov in v tistem hipu je objela oba za čudo mila godba. Čudoviti zvoki srebrnih harf in nebeških strun so zadoneli. Kraljevič in njegova nevesta sta omahnila. Nevidne roke so ju rahlo objele in ju prenesle bliskoma preko gora in voda k bolnemu očetu. Naenkrat sta stala pred njegovo posteljo.

V deželi je bil pa tedaj dan. — Kraljevič je dvignil pokrov skrinjice s čudovitim jabolkom in ga držal v roki. Takrat so ugasnile luči po sobi in solnce je planilo skozi visoka okna. Srebrni zvoki so objeli bolnega kralja. Nekje v kotu sobe je zagledal deklico z rožami v naročju, ki je tiho rekla: »Jabolko govori,« in izginila. Kralj se je dvignil s postelje zdrav in pomlajen. Objel je sina in prelepo snaho, ki sta mu prinesla zdravje.

Ozdravljeni kralj je izročil vladu svojemu najmlajšemu sinu in njegovi ženi, sam pa ju je z modrimi nauki podpiral pri vladi.

Skrbno so čuvali govoreče jabolko, doto krasne vladarice, ki jim je v vseh vojnah prineslo zmago in uničilo nakane zlobnega čarovnika. Dolgo in srečno sta vladala kralj in kraljica.

Venceslav:

Gorjanska pesem.

*Ptiček bel na drevesu poje
pomladansko pesmico,
bratc moj ga na piščalko
spremlja tako žalostno.*

*Ptiček bel na drevcu poje,
da je že povsod pomlad.*

*Tam za morjem oče blodi
po ameriških zemljah,
v naši bajti smo pa sami,
davita nas glad in strah.*

*V tihni, v tihni, drobni ptiček,
jaz bi jokal, jokal rad.*